

עירובין ד

אמת כלאים	אמת סוכה ואמת מבוי	
באמה בת ששה	באמה בת חמשה	אביי משמיה דרב נחמן
לקרחת הכרם ולמחול הכרם	לגובהו ולפירצת מבוי ולדופן עקומה	למאי הלכתא
והא איכא רצופים בארבע אמות דלקולא	והא איכא משך מבוי/סוכה בארבע אמות דלקולא	קושי
כרבנן, דאמרי הוי כרם.	כרבנן, דאמרי אפילו אינה מחזקת אלא ראשו ורובו ושולחנו	תירוץ 1
לעולם רבי שמעון, ורוב אמות קאמר	בארבע אמות, ורוב אמות קאמר	תירוץ 2
כל אמות באמה בת ששה		רבא משמיה דרב נחמן
הללו שוחקות	הללו עצבות	

קושי: מיתיבי: כל אמות שאמרו חכמים באמה בת ששה, ובלבד שלא יהו מכוונות.

בשלמא לרבא - כי היכי דליהויין
הללו שוחקות והללו עצבות. אלא לאביי קשיא!

תירוץ: אמר לך אביי: אימא **אמת כלאים באמה בת ששה**.
קושי: והא מדקתני סיפא רבן שמעון בן גמליאל אומר: **כל אמות שאמרו חכמים בכלאים באמה בת ששה, ובלבד שלא יהו מצומצמות** מכלל דתנא קמא כל אמות קאמר!
תירוץ: אמר לך אביי: ולאז מי איכא רבן שמעון בן גמליאל דקאי כוותי? אנא דאמרי כרבן שמעון בן גמליאל.

רבא	אביי	
כלאים מבוי וסוכה=אמה בת 6	כלאים מבוי וסוכה =אמה בת 6	תנא קמא
כלאים=שוחקות	כלאים=אמה בת 6	רשב"ג
מבוי וסוכה=עצבות	סוכה ומבוי=אמה בת 5	

↓

קושי: ולימא **אמת כלאים לא יצמצם**,
"באמה בת ששה" למעוטי מאי?
 לאו למעוטי אמת סוכה ואמת מבוי?
תירוץ: לא, למעוטי אמה יסוד ואמה סובב. דכתיב
ואזר מקות המזבח כאמות אמה וטפח
 (למזבח, אמה=אמה וטפח 5+1)
וחיק האמה ואמה רחב ואכאזר אז שפתה סכ"ב
זרת האזה זזה זכ המזבח.
 (לשאר, אמה=אמה רגילה – בת 5)
חיק האמה - זה יסוד,
ואמה רחב - זה סובב,
ואכאזר אז שפתה סכ"ב - אלו הקרנות,
זזה זכ המזבח - זה מזבח הזהב.

אמר רבי חייא בר אשי אמר רב: שיעורין חציצין ומחיצין הלכה למשה מסיני.

שיעורין

קושי: דאורייתא הוא! דכתיב **ארץ חטה ושערה** וגו' ואמר רב חנן: כל הפסוק הזה לשיעורין נאמר.

חטה - דתנן: הנכנס לבית המנוגע וכליו על כתפיו וסנדליו וטבעותיו בידיו - הוא והן טמאין מיד; היה לבוש כליו, וסנדליו ברגליו, וטבעותיו באצבעותיו - הוא טמא מיד, והן טהורין עד שישהא בכדי אכילת פרס, פת חטין ולא פת שעורין, מיסב ואוכלן בלפתן.

שעורה - דתנן: **עצם כשעורה מטמא במגע ובמשא, ואינו מטמא באהל.**

זפן - כדי רביעית יין לנזיר.

תאנה - כגרוגרת להוצאת שבת.

רמון - כדתנן: **כל כלי בעלי בתים שיעורין כרמונים.**

ארץ זית שמן - אמר רבי יוסי ברבי חנינא: ארץ שכל שיעוריה כזיתים.

קושי: כל שיעוריה סלקא דעתך? והא איכא הנך דאמרן!

תירוצ: אלא: ארץ שרוב שיעוריה כזיתים.

גסה - ככותבת הגסה ביום הכפורים.

תירוצ: ותיסברא, שיעורין מיכתב כתיבי? אלא: הלכתא ניהו, ואסמכינהו רבנן אקראי.

חציצין

קושי: דאורייתא ניהו! דכתיב (ויקרא טו) **ורחץ במים את כל כשרו** - שלא יהא דבר חוצץ בין בשרו

למים. במים מקוה, כל כשרו - מים שכל גופו עולה בהן. וכמה הן - אמה על אמה ברום שלש

אמות. ושיערו חכמים מי מקוה ארבעים סאה.

תירוצ: כי איצטריך הילכתא - לשערן, וכדרבה בר רב הונא. דאמר רבה בר רב הונא: נימא

אחת קשורה - חוצצת, שלש - אינן חוצצות, שתיים - איני יודע.

קושי: שערן נמי דאורייתא הוא, דתניא: **ורחץ את כל כשרו - את הטפל לבשרו, וזהו שער!**

תירוצ אחר: כי אתאי הילכתא - לרובו ולמיעוטו, ולמקפיד ולשאיין מקפיד, וכדרבי יצחק.

דאמר רבי יצחק: דבר תורה, רובו ומקפיד עליו - חוצץ, ושאינו מקפיד עליו - אינו חוצץ. וגזרו

על רובו שאינו מקפיד משום רובו המקפיד, ועל מיעוטו המקפיד משום רובו המקפיד. - וליגזור

נמי על מיעוטו שאינו מקפיד משום מיעוטו המקפיד, אי נמי משום רובו שאינו מקפיד! היא

גופה גזירה, ואנן ניקום וניגזור גזירה לגזירה?

מחיצות

קושי: דאורייתא ניהו, דאמר מר: **ארון תשעה. וכפורת טפח** - הרי כאן עשרה!

תירוצ: לא צריכא, לרבי יהודה, דאמר: **אמת בנין באמה בת ששה, אמת כלים באמה בת חמשה.**

קושי: ולרבי מאיר, דאמר: **כל האמות היו בכינוניות**, מאי איכא למימר?

תירוצ אחר אם הולכים לפי ר' מאיר: לרבי מאיר, כי אתאי הילכתא - לגוד וללבוד ולדופן

עקומה.

שאלה: היה גבוה מעשרים אמה ובא למעטו כמה ממעט.

קושי על השאלה: כמה ממעט? כמה דצריך ליה!

הבנה אחרת של השאלה: אלא: רחבו בכמה?

אביי – ארבעה טפחים	רב יוסף - טפח	
אסור להשתמש תחת הקורה	מותר להשתמש תחת הקורה	הבנת המחלוקת - הבנה ראשונה
אצטבא מחוץ למבוי	אצטבא בתוך המבוי	
צריך 4 טפחים	טפח מספיק	

